

D R A P E L U L

Săptămânal independent

Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 200.—
 Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚII ȘI ADMINISTRATI:

ARAD, STR. CLOȘCA Nr. 7, Tel. 19-91
 Timișoara, Lugoj

Cum se respectă dispozițiunea d-lui general Antonescu la Timișoara

In conformitate cu dispozițiunea d-lui gen. Ion Antonescu, conducătorul statului și președintele consiliului de miniștri, prin care a dispus atât jandarmeriei cât și poliției, comportarea omenoașă față de toată lumea cu care vin în contact, și pentru ca această dispozițiune să fie respectată, fiecare cetățean are datoria — care dorește binele și prosperitatea țării — a semnala toate abuzurile, furturilor competente.

Fiind dat, că un șef de autoritate, nu poate afla personal despre toate nelegiuirile comise de subalterni, deci marele public are datoria morală de a colabora în ceea ce privește respectarea dispozițiilor.

Creдем, că ne facem datoria de cetățean, dacă denunțăm cazul redat mai jos.

La data de 17 Octombrie a. c., orele 18.30, în gara Domnița Elena din Timișoara, am observat lângă cântarul din partea dreaptă a coridorului gării un grup de oameni. Ducându-mă și eu acolo, am zărit un civil, care ședea pe cântar moțâind; fiind somat de un gardian public să se legitimizeze, civilul i-a răspuns pașnic: „Dar păntrușe, pe limbajul bănățean, în loc de: dar pentru ce.

Civilul fiind de mai multe ori somat, s'a ridicat în picioare și l-a întrebat pe gardian: „Pentru ce mă legitimizezi, când stau pe pace fără a supăra pe cineva?” Atunci gardianul s'a repezit la el, apucându-l de braț și l-a dus, propriu zis, pe sus, spre camera de inspecție a poliției din gară.

Civilul s'a opus pentru a fi dus la camera de inspecție — dar zădărnice — spunând: „Iată legitimațiile, sunt concentrat și mă duc în

concediu". Nimic, gardianul l-a dus la camera de inspecție.

Subsemnatul având prietelul a mă convinge cum se respectă în practică dispozițiunea d-lui general Antonescu, m'am ținut după civil și gardian. Geamul dela ușa camerei de inspecție, care nu era bine acoperit de perdeaua pusă, a lăsat să se vadă tratamentul aplicat pașnicului cetățean, acompaniat de țepete și urlete, în urma aplicării tratamentului din „tre-cut".

După ce a scăpat bietul oștaș dela „procedura de legitimație", pe culoarul gării în tâlnindu-se față'n față cu mine și cu tânărul, luat tot de mine ca martor, mi s'a plâns arătându-mi urmele procedurii gardienilor pe cari azi nu le supoartă hărția, deci le trecem sub tăcere. Bietul om mi-a cerut ajutor.

rul, dar eu în calitate mea de ziarist, i-am explicat că nu-i pot da nici un ajutor momentan, dar i-am promis, că voi căuta pe calea publicității a aduce la cunoștința celor în drept, iar dânsul să fie cu răbdare, că va fi ascultat și satisfăcut, iar vinovații vor fi sancționați.

Respectivul este soldatul concentrat — actualmente în concediu — Iana Avram, de la Reg. 2 CFR Chitila, originar din Oravița, unde domiciliază.

În sprijinul afirmărilor soldatului Iana Avram, s'a făcut audiație: junior Ciocina, fiul d-lui șef al magaziei din Timișoara și femeia de serviciu dela W. C. de lângă camera de inspecție a poliției din gara Timișoara.

Domnul ministru de Interne are cuvântul.

VOST

Festiva conferință a d-lui Gh. Moțiu

In cadrul unui festival de coruri și recitări, Sâmbătă 19 a. c., în sala Palatului Cultural, cunoscutul și apreciatul autor al volumului: „Stropi din cascada vieții", A. Gheorghe Moțiu, a vorbit despre „Indivizibilul în statul totalitar".

Au cântat corul Școlii Normale de băieți și al Liceului Industrial de Fete, cântarea de mare răsunet „Dela Nistru până la Tisa".

Corul „Armonia" de asemenea a cântat: „Sfântă tinerete legionară", „Marș Regal" și „Desteptă-te Române!"

Ambele coruri au fost conduse de cunoscutul prof. Ioan Lipovan, dela Școala Normală.

Au urmat apoi recitări. A recitat admirabil camaradul Iuliu Burigan dela Școala Normală poezia „Ardealul" de Mircea Dem. Rădulescu.

Camaradul Ionel Moldovan a recitat din cuvintele Căpitanului. Ceeace a produs, însă, senzație,

a fost camaradul Constantin Ciudan, care a declamat două poezii originale.

Beneficiul, a fost în favorul „Ajutorului Legionar".

I. Gh. C.

AJUTORUL LEGIONAR
 Comandamentul Arad

Nr. 5 — 1940
 Arad, 17 Oct. 1940

A P E L

Internatele liceelor de băieți și fete sunt supraîncărcate cu copii refugiați respectivelor expulzați, facem un apel călduros către familiile române din Arad, cari doresc și au posibilitatea să primească în familie câte un elev — elevă dintre aceștia.

Doritorii se vor adresa pentru băieți, la Liceul Moise Nișcoară și fete la Internatul de fete.

Era pe vremea domniei lui Satan...

Treceau ani după ani și suferința adâncea mereu printre oameni, aruncându-le în suflet amara desrădăciune, otrava nebulii.

Căci lumea astopta zădărnice să treacă ceasul de cumpănă și simțea venind prăpădul, catastrofa destinului a forțelor carbe.

Căci tot ce era spirit de ordine, iubire de neam și iubire de om, tot ce era sens moral și nimb de încredere, tradiție sfântă, idealism, totul se destrăma și se surpa în răbufnelile sinistre ale unui vânt, ce nu mai conținea, sortit parcă să schimbe fața țării.

Deoparte cei mulți, cei prea mulți, cari nu aveau parte în viață decât de resemnarea aspră a muncii, de istovirea puterilor vieții și de întunecarea minții, își deschideau larg suferințele tuturor rădăcirilor ademenitoare, tuturor curentelor și tuturor chemărilor venite din largul unor zări neprecise, amăgitoare.

De altă parte beneficiarii întocmirilor de ieri își străngeau orgoliul și își zăvoreau palatele presimțind parcă apropierea furtunii.

Incepură toți prin a-și pierde mîștile. Nici unii, nici ceilalți nu precedeau să descifreze în frământările cumplite ale vremii tălcuitul adevărat și să citească semnele zilei de azi care se anunțau mântuitoare nu prin distrugere și ruină, ci prin schimbarea planului arhitectonic a toate călă erau ieri.

Nici unii, nici alții nu scurtau cenușa miturilor, ca să desgroape flacăra cea pură a principiilor de adevăr și dreptate, — preconizate cu atâta eroism legendar de Căpitanul și mucenicii săi.

Cel sărac se lăsa condus de instinctul de ură și de răzbunare, bogatul își învârtosea inima și se încheia în egoismul lui animalic.

Cărturarul își lăsa mintea să se golească de cei din urmă stropi de credință și avânt metafizic, pe când cel puternic se lăsa tot mai greu în jilțul-i fastuos și aspritor.

Pe toți laolaltă: săraci și bogati, slabi și puternici, buni și răi li stă-

pănea sminteala gândurilor și urgia distructivă a morții.

Căci punea tot mai mult stăpânire pe ei spiritul cel rău, stăra apocaliptică, seloasă de sânge și ruină, care turbura apele și întuneca zărilor, zădărniceind orice gând de reculegere, și orice dorință de îndreptare.

Li stăpânea Satan și ciraciile lui; duhurile blestemului și păduchii neamului omenesc, cari tindeau să înlănțue vremea și sfatul, să le supună unui destin cumplit, destinul robiei și al morții.

O! da, lor le-ar fi priit apele turburi și zărilor întunecoase și tot iureșul învâlmășirilor haotice ale zilelor de ieri.

De aceea li găseași pe la răspântii și prețutindeni propovăduind doctrini de ură distructivă, săpând la temelii ordinea și civilizației, spurcând și înecând în sânge tot ce era simțire și gând, dus în frământarea de ieri pentru o lume mai bună.

Li găseași strănsi în arundări secrete, ascunși de lumina zilei în hrube, fierbând în cazanul urei lor ierburile veninoase cu a căror fierură turburau mințile și stărneau nițeloose răscoliri de patimi în jurul lor.

Și nimeni nu-și dădea seama de pieirea care-l păndea, nu vedea surpându-i-se întocmirile, nu auzea vaelul amenințărilor sinistre.

Dar, Satan!.. pe cât de mare îți era bucuria de ieri, pe atât de grozavă și-a fost căderea de azi.

Puteai să chemi cât vroiai haosul universal întrețesut cu ciracii întodoneze pentru ca tu și firea tăd, duhurile blestemului și păduchii neamului omenesc să ajungeți stăpâni peste întregul pământ românesc.

Domnia ta și alor tăi a fost pecetluită definitiv.

Pe cerul iarăși senin al României a răsdărit o stea și pe plairile pământeste ale țării s'a ivit un om. Un trimis al cerului.

(Continuare în pag. 11-a)

CORIOLAN BĂRBAT

Istoricul Orăzii

de: Gheorghe V. Haiduc

La venirea lor, Ungurii, găsesc în Ardeal pe Români, organizați în voevodate și cnezate. Până la această venire — a Ungurilor — noi n'avem urme scrise despre existența sau felul de organizare a Românilor din aceste părți. Sunt unii croniciari, cari afirmă că Români n'ar fi existat până atunci, ci că atunci au venit aici. Dacă n'au găsit scrieri cari să dovedească existența noastră pe aceste plairi, cauza este că fiind un popor pașnic, și mai ales după războiri, trăind mai mult în munți, n'a ajuns în contact cu popoarele din jurul lui, cari, de altfel, au venit în urmă pe locurile cari le ocupă acum, așa că nu era motiv să fie trecuți în însemnările cronicarilor. Când, însă au venit Ungurii,

cronicarii scriu despre conflictul acestora cu poporul băștinaș, adică cu Români.

În Oradia avem urme pipăibile cari ne dovedesc cu prisosință, existența Românilor și chiar a strămoșilor noștri Romani în aceste părți.

Regii Maghiari n'au făcut nimic deosebit pentru Oradia și județul afară de câteva episcopii catolice, cărora le dă multe privilegii, moșii, sate cu iobagi. Încă sub regele Bela al IV-lea, Ungurii catolici, încep persecuțiile religioase în dreplate mai ales contra românilor iobagi, nemi respectând jurământele lor făcute față de cnezii români. Această nepăsare a Ungurilor a revoltat pe țărani români, cari apoi unindu-se, atacă cetatea

Orăzii în anul 1393 pe care o jefuiesc fără a face alte mari stricăciuni, pe care cronicile ungurești le înfățișează în cele mai crude epizoade ale istoriei lor naționale.

Episcopii din Oradia în cursul anilor pașnici, fac multă rânduială în oraș și județ, dezvoltând cultura și artele. Regele maghiar Carol Robert venea în acest oraș foarte des, deoarece soția sa Beatrice este înmormântată la picioarele Sf. Ladislau; de asemeni este înmormântată și Maria fiica regelui Ludovic cel Mare, întâia soție a lui Sigismund de Luxemburg.

Una din cele mai mărețe zile ale Orădiei a fost în anul 1412, când Sigismund, regele Ungariei (1387—1437) și mai apoi (1410—1437) împărat Romano-German, primește pe Vladislav, regele Poloniei, care venise să facă alianță contra inami-

cilor. Tot aici s'a ținut — sub conducerea lui Sigismund dieta dela 1422.

Acest oraș era cu o populație de 40—50.000 suflete, centrul comerțului dintre Orient și Apus și avea 30 biserici. Această mare dezvoltare Oradia o poate mulțumi mai ales faptului că Sigismund îl făcu capitala puternicului său imperiu. După moarte a fost îngropat în catedrala Sf. Ladislau. După lupta dela Varna (1444) ajunge rege al Ungariei fiul marelui erou Ioan Hunoada; Mateiu Corvinul care fusese crescut la curtea episcopului, din Oradia. Acesta trimite ca episcop la Oradia pe croatul Ioan Vitelz, care cunoscând originea românească a regelui, recunoaște toate privilegiiile românilor și a preoștimei române, mulțumindu-se cu o mică dajdie, dar obligându-i să dea ajutor regelui, pentru apărarea patriei contra turcilor. Noul

episcop, venit după acesta, nu mai vrea să respecte privilegiile Românilor, le impune dări, fapt care reclamă intervenția regelui în favoarea lor.

În anul 1468 Matei intrunește la Oradia dieta țării, unde încheie paacea cu sultanul Murad al II-lea și primește pe trimișii lui Ștefan cel Mare, domnul Moldovei. În anul 1474 Alibeg Pașa știind pe regele Mateiu în războiu cu Cehii și auzind despre bogățiile Orădiei, trec în Banat și de aici peste Mureș în Crisana și la 7 Febr. 1474 apare cu o oaste puternică și pe neașteptate, înaintea cetății Orăzii. Bătănd două zile necontenț celătea și de frică să nu li se încheidă bala la retragere, jefuiesc orasul, îi dau foc, iau robi, cu cari apoi se retrag peste Dunăre.

(Continuarea în numărul viitor)

GHEORGHE V. HAIDUC

Vizitați magazinul de haine al lui IOSIF MUZZSAY

(vis a-vis cu Teatrul). CEL MAI EFICIENT
IZVOR DE CUMPĂRARE în haine bătătești, palton de piele și postăvărie.

Informațiuni

București. — Pe data de 1 Noembrie 1940, evreii au fost scoși din învățământul superior, în baza dispozițiilor decretului lege pentru reglementarea evreilor în învățământ.

București. — Pe data de 20 Octombrie 1940, d. Violet Trifa, președintele „Asociației Studenților Creștini Români”, a fost numit referent al cauzelor studențești pe lângă Ministerul Educației Naționale.

București. — Față de svonorile tendențioase Președinția Consiliului de Miniștri face cunoscut, că nici un funcționar român nu va fi înlăturat din serviciu.

Roma. — D. I. V. Vojen, primul ministru legionar, care va reprezenta România pe lângă Quirinal, a sosit la Roma.

URANIA
Telefon: 12-30
Sala răcoroasă

Repr. 5, 7-15, 9-15

Ultimele 2 zile!

GARRY COOPER și MERLE O'BIRON
in cea mai distractivă comedie

„Mezalianta”

Programul următor!
IRENE DUNNE și FRAD MAC MURRAY
in sentimentală comedie
„Invitația la fericire”

Prenotări de bilete

Cineama **CORSO**
Platonul deschis!
Telefon 20-65

Repr. 5, 7-15, 9-15

WILLY FORST,
OLGA TSECHOVA
LIZZI WALDMÜLLER

„DEL-AMI”

cel mai frumos film vienez,
după renumitul roman al
scriitorului

GUY DE MAUPASSANT

— Jurnal românesc —

Mica publicitate

Sobe de schamot, frumoase și eficiente, praș de schamot, se află de vânzare la firma „TERACOTA”, Arad, Bul. Reg. Ferdinand 50.

LOTERIA populară: un loz 50 lei, tragerea zilnică Banca Goldschmidt.

CAUTAM pentru angajare imediată șoferi. Doritorii se vor prezenta la biroul direcțiunii din: str. Mucius Scaevola Nr. 9-13 Arad.

VÂND LOC DE CASA 108 st. p. preț convenabil. Adresați-vă administrației ziarului.

CU PREȚURI VECHI, puteți camăra la noi covoare orientale și indigene, mobile moderne și bucatării. **TEMPO, casă de comision, Arad, Palatul Fischer Eliz.**

Berlin. — Ministrul plenipotențiar al României la Roma, d. Raoul Bossy, a fost numit prin decret-lege pe ziua de 16 Octombrie în aceeași calitate la Berlin.

Roma. — Vineri, 18 crt., d. prof. Mihail Manolescu, fostul ministru de externe, a fost primit în audiență de Ducele Mussolini.

Medicina tropicală germană
40 ani are Institutul igienico-tropical la Hamburg

BERLIN. In toată războiului, care va reduce Germaniei împreună cu victoria finală și vechile sale colonii, medicina tropicală germană se pregătește pentru misiunile ei viitoare. Tema principală a unor mare întruniri pentru specialiști, organizată de „Institutul pentru boli tropicale și maritime dela Hamburg” este „Starea sănătății în Africa”. Deja Robert Koch și colaboratorul său de atunci, profesorul dr. Kleine s'au angajat la timpul lor cu toate forțele pentru lucrări pe acest domeniu.

Deja azi, când Germania nici nu a redobândit posesunile sale transoceanice de înaintea războiului mondial, Institutul dela Hamburg constituie „Marele cartier general” al medicinei tropicale. Un rând de medici experiențați în regiunile tropice s'au încredințat sub conducerea profesorului Muehlen cercetării, studiului și terapiei bolilor tropicale. Printre acestea își fac răsună în afară de malarie și boala somnului, care a omorât zeci și sute de mii de indigeni, disenteria, tifosul exantematic și alte boli răspândite prin muște, păduchi sau șobolani. Foarte cunoscută este musca anofele ca provocatoarea bolii somnului, contra căreia știința germană creștose leacul celebru „Germanin”, care a dat ortunde rezultate uimitoare.

Institutul Tropical dela Hamburg are în timp de pace, legături strânse de muncă cu toate țările zonei calde. Mai ales Africa și America de Sud întrețin relațiuni permanente cu acest oficiu de studiu. Misiunea principală institutul o vede în lupta practică împotriva epidemiilor în zonele tropice înseși. Dat fiind că este necesar nu numai a vindeca, dar și în măsură mai ridicată, a preveni boala, institutul trimite în timp de pace neîntrerupt membrii săi în scopul studiilor în aceste zone.

CEASURI brățară pt. copii precum și de buzunar și brățare pt. doamne „marcă renumită”, asortiment bogat și eficient

HARTMANN

bijutier

Arad, Palatul Minorităților

COLȚUL VESEL

Prietenia

— Dacă nu reușese să-mi procure astăzi trei mii de lei, atunci trebuie să mă impușc. M-aș putea bizui pe ajutorul tău?

— Imi pare rău, dar nici eu n'am revolver!

Egoistul

— Ce o să-i cumperi nevastă-tăi de ziua ei?

— Nu-i cumpăr nimic, prefer să-i dau bani ca din ei să-mi poată cumpăra ceva de ziua mea...

Sinceritate

Profesorul: Spune-mi Ionel, ce-i aia ipocrizie?

Elevul: Ipocrizie e, de exemplu, când un elev spune că vine cu plăcere la școală.

Explicație

— Sunteți măritată doamnă?

— Da! Am fost chiar de două ori.

— Și care a fost învinuirea ce v'a adus-o primul soț?

— Prezența celui de-al doilea!

Generozitate de ginere

Ginerele aduce doi pepeni acasă și spune către soacră-sa:

— Mamă soacră, te-am auzit spunând eri, că ai da jumătate din viață pentru un pepene și eu ți-am adus doi...

Aviz

Fabrica de Zahăr din Arad caută preluatori de sfecă precum și nuncitori pentru încărcare și descărcare, pe timpul campaniei, deci începând cu 17 Oct. crt. Amatoriilor se vor prezenta în biroul personalului la Fabrică.

Am deschis Secția de postăvărie

cu stoffe pt. bărbați, dame și copii trench-coaturi, mantale impermeabile, **BALON ȘI PELERINE** materiale pentru perdele Damast și garnituri, fire de lână lucru de mână

Centrala Lânei S. A. R.

Priviți vitrinele noastre noi!

COLȚUL LITERAR

Muncitorii

Un codru des e fărâmlat
Cu vârjurile n' spume,
Sus, mare, cer albastru,
Jos, una de verdeață.

Ter dealul după care
Se-ascunde numai viața,
E un vai ce te-a dat mâna.

Pintese scerătorii
Încovoiați de muncă,
Se pierd cântând,
De cîntec e numai clocot valea...

Nu se mai văd,
Doar luna
Pândește n'nbujorată
Ascunsă printre ramuri.

E niște adâncă...
Și stăi de lungă calea...
Și un flăcău și o fată,
Au mai rămas o clipă
Să-i prindă noaptea n' luncă.

17 Septembrie, 1940.

GEORGE GRINI

ADA-KALEH

Insula Ada-Kaleh renumită prin pitorescul ei e una din cele mai frumoase podoa-be ale Dunării noastre. Situa-tă între Orșova și Turnu-Se-verin în mijlocul bătrânului fluviu este locuită numai de turci, cari mai toți vorbesc și limba românească.

Semnatarul rândurilor de față a avut fericita ocazie de a trăi în mijlocul lor timp de câteva zile. M-am simțit foarte bine între ei, mai cu seamă, că unii dintre ei sunt destul de inteligenți.

Locuitorii insulei Ada-Kaleh se ocupă în general cu tot felul de comerț. Majoritatea lor, însă sunt barcagii. Ei transportă vizitatorii insulei dela halta Ada-Kaleh situată în dreptul insulei, în schimbul sumei de 32 lei dus și înapoi. Au o societate comercială în nume colectiv „Musulmana” care e aprovi-zionată cu tot felul de mărfuri. Zahărul, rahatul, cafeaua, romul și țigările Ada-Kaleh nu se pot cumpăra în

cantități mari, ci numai pentru nevoile fiecărui vizitator. La întocmirea „Notei de plată” casierul socoteste mai în-tăiu fondul aviației de 2%, apoi această „Notă” se pre-dă „vameșului” care o în-vestește cu o viză specială.

Guvernatorul insulei dl. Ali Kadri este un intelectual de rassa. Posedă o bibliotecă personală, de unde nu lipsește nici un autor român. E amabil și serviabil cu orice cine îi cere un sfat sau o lămurire. Ba chiar dacă cineva solicită o reducere pentru cumpărarea de mărfuri dela societatea „Musulmana” o acordă fără nici o discuție.

În general, insula Ada-Kaleh e plină de farmec și poezie. Vizitatorii nu regretă timpul și banii lăsați în mâinile turcilor, cari aparțin statului român și se conduc după legile românești.

Gheorghe Lică-Olt

Era pe vremea domniei lui Satan...

(Urmare din pag. I-a)

El a venit încins cu sabia de foc durată unui deceniu, pe care generația de azi și de mâine o va întoarce repede, ca pe orice pagină de blestem din istoria neamului nostru.

In căutarea adevărului, ei vor desluși tălcul: „Era pe vremea când a domnit Satan cu cirații lui, ajutat cu bani și sfat de păduchii neamului omenesc...”

In cartea istoriei țării Românești, s'a inseris o pagină cernită de

COROLAN BARBAT

Magazia C. F. R. ARAD

Aviz de licitație

Se aduce la cunoștința generală că, la 24 Octombrie a. c. orele 10 se va vinde la licitație publică în stația Arad următoarele:

1 vagon margini de brad	14.670 kgr.
1 vagon praș de cărbuni	12.830 kgr.
1 vagon praș de cărbuni	14.800 kgr.
1 vagon margini de brad	14.770 kgr.

Arad, 19 Octombrie 1940
Șeful magaziei: P. BONE

Pardesiuri, haine, **HOSZPODAR** magazin: curată vopsește **Emineescu 3**
Întreprinderea: Stroescu 13 Impregnăm paltoane balon

IN ATENȚIUNEA BIHORENILOR!

Comandăm următoarele firme din Arad pentru a vă procura cele necesare, cu încredere; eftin și bun:

Am început vânzarea materialului pt. uniformele școlărilor locale

L. Moțiu
Postăvarie Textile P. A. Iancu 19

Cărți și rechizite de școală, cel mai mare asortiment cu prețuri moderate la

LIBRĂRIA CONCORDIA
GHEORGHE MUNTEANU
STRADA EMINESCU 4

Dacă veniți la Arad vizitați neapărat

Cinematograful Filmelor mari „URANIA”
Str. Gh. Lazar 1-3 (Colț P. A. Iancu)
Săptămânal programe colosale! Reprezentații dela orele 3 d. m.

Ghete moderne pentru doamne și domni, ghete pentru școlari și de gimnastică la **FRĂȚII Apponyi**
vis-a-vis cu Primărie

Noutăți de modă pt. doamne

PĂNZETURI, STOFE MĂTĂSURI FLANELE la **WEISZ ALEXANDRU** Strada Brătianu 2.

BOMBOANE, CIOCOLATĂ
toate mărcile și revânzătorilor cel mai eftin la

MIGNON
DEP. DE BOMBOANE
Str. Eminescu No. 1 lângă cinema „Corso”

Haine pentru domni și școlari, pardesiuri, paltoane de iarnă, paltoane de piele, cumpărați cel mai eftin la

MUZSAY IOSIF
magazin de modă bărbătească
ARAD, Banca Românească

Zeiss punctual, ochelari, aparate de fotografiat, articole de fotografiat plăci, filme, articole chimice

KUN optician și magaz. special de foto
ARAD, BUL. REGINA MARIA 10
vis-a-vis cu Prefectura

CROITORIE DE PRIMUL RANG
Depozit exclusiv de stofe

CSONT
ARAD, Str. V. Goldtș 1
Palatul Banca Românească

HOTEL CRUCEA ALBĂ ARAD
Curat, modern, eftin
Apă caldă, rece
calorifer

Rochii, blănuri, pardesiuri, paltoane

in mare asortiment la Firma **RADO**

Zwack
Fabrică de Licheuri
CONIAC, ROM, LICHEURI,
RENUMITUL UNICUM-ZWACK
Arad, Str. M. Stănescu 1
Telefon 15-06

Ciorapi patent pentru școlari
ciorapi de mătase, pentru bărbați, combinezoane de mătase, pantaloni reform manși, sveter, etc. puteți cumpăra în preț de bani gata la

A. BOGYÓ
Arad, Str. Eminescu 1

E recunoscută de cea mai eftină în stofe pentru doamne și domni, articole de textile, noutăți de modă, firma

GLESINGER
Arad, vis-a-vis cu Teatrul

Ciasornice, bijuterii, verighete cel mai eftin la

HARTMAN COLOMAN
ceasornicar și bijutier în Palatul Minorităților

STOFE PENTRU DOAMNE și DOMNI, mare depozit de garnituri de croitorie

VAJDA
POSTĂVARIE
vis-a-vis cu Teatrul

La restaurantul

AUER

Strada Cercetașilor 2,

se întâlnesc bihoreni, unde petrec bine și eftin.

Cel mai select local pentru distracții al Aradului este **CAFENELEA și RESTAURANTUL „Dacia”**

Szánto și Komlos
(PALATUL TEATRULUI)
magazin de haine pentru copii și bărbați. Mare asortiment în demi-uri, paltoane de piele etc.

Asortiment bogat în lenaje, mătăsuri flanele la

MEDREA MAXA
ARAD,
Bul. Reg. Maria 16.

Noutăți de modă pentru doamne și domni, pănzeturi, mătăsuri, ciorapi cel mai eftin la FIRMA

Goldstein Ludovic
ARAD, Str. Brătianu 2-4

Ciorapi, manși și Tricotage

Arcadie Löwinger
ARAD, Bulevardul Regina Maria No. 18.

Fabrică de oțet „ACETUM” ARAD, Bul. Reg. Ferdinand 40. Telefon 20-71

Paltoane de toamnă iarnă pentru doamne cele mai elegante și eftine

FORTUNA
magazin de paltoane pt. doamne
Arad, P. A. Iancu 1

BAZARUL DE CONCURENȚA „LA TEATRU”
P. AVRAM IANCU 22
Cel mai eftin izvor de cumpărare

Vizitați croitoria pt. domni

Moskovitz
Arad, Palatul Teatrului
neimitabil în calitate și prețuri de concurență

IOSIF KOHN
magazin de coloniale și delicatose
Arad, Bul. Reg. Ferdinand și Cloșca colț
TELEFON 11-94
Complet asortat cu cele mai alese specialități ca:
sunca, cărnii și slănină de casă, brânzeturi, conserve, fructe, vinuri, etc. vă oferă cu cele mai reduse prețuri

Cărți, hârtie, gramofone, plăci, toc rezervor mare asortiment la

KERPPEL
ARAD, Pal. Fischer Eliz

Coloșele postale:

franchez; predau; colectez pe lângă cel mai convenabil comision, la fel execut orice fel de transportare și mutare atât în localitate, cât și în provincie. — CU PREȚ MODEST

Lazar Emanuel Arad,
P. Avram Iancu 21
TELEFON: 19-32

Magazinul de coloniale delicatose

HOFFMANN
A. D. P. Avram Iancu 20
TELEFON 20-98
Complet asortat direct dela sursă, cu cele mai alese specialități, oferă mărfurile de o calitate fără rival

Blănuri! Cel mai eftin la

I. Nagy
blănar
Strada Alexandri No. 3.

Dormitoare și sufragere moderne, pian cu coardele încrucișate, covoare orientale și indigene, în mare asortiment și prețuri eftine la

Tempo
Casa de comision,
Palatul Fischer Elis

Birou de mijlocie imobiliară

I. HAAS
Arad, B. Drăgălina 9
mijloceste vânzarea și cumpărarea de imobile, împrumut bancar. Schimb de imobile din Bihor, Sălaj și invers. Serviciu constănelos bazat pe expertiză

CABARETUL „CORNUL VĂNĂTORULUI”
Strada Eminescu 3.
este locul unde petreceți bine și eftin. Fiecare seară program familiar, muzică excelentă, dans

CEASURI brățare pt. copii precum și de buzunar și brățare pt. doamne

ARTICOLE VECHI DE AUR SCHIMB IOSIF KUN
BIJUTIER
Arad, Bul. Reg. Maria 24

Mobile: Dormitoare, sufragere și combinate; bune și eftine la tâmplăria

Stelian Csallós
ARAD
Calea Șaguna No. 184

Mașini de scris rechizite de birou, repararea mașinelor de scris și stilourilor la

M. Szegfű
Arad, Str. Brătianu 7
Telefon 11-44

Pește sărat de toate felurile și proaspăt a sosit în engros și detail

Lutwak & Abramovici
Arad, Calea Banatului 4. Telefon 18-04

Blănuri superioare cu cele mai convenabile prețuri, lucru solid la blănară

Zimmermann Alexandru
Str. I. G. Duca No. 5

De toamnă curată, vopsește, rochii, pardesiuri

ALEXANDRU KNAPP
vopșitorie mecanică
Arad, Str. Brătianu 2-4 și Episcopul Radu 10

Tipărirea ziarelor, revistelor, broșurilor, imprimatelor și cărților de vizită, artistic și eftin la

TIPOGRAFIA LOVROV & Co.
Bul. Reg. Ferdinand No. 5
TELEFON 11-51

O problemă de gravă actualitate: Oieritul

Acest ram de exploatare agricolă n'a fost luat în seamă după merit, ca și când n'ar reprezenta o valoare economică, ce de fapt o reprezintă. Pentru toate celelalte animale s'au mai găsit protectori, cari li-au venit într'ajutor; atât cu sfaturi cât și cu alte ajutoare efective, așa, încât putem vorbi de o încurajare generală. De oierit, — în afară de cei câțiva, cari stau în fruntea organizațiilor oieresti — foarte puțini s'au ocupat de el, și chiar dacă au avut aceștia unele idei sănătoase, toate au rămas în teorie, cum se întâmplă cu multe lucruri de puțină însemnătate de toate zilele. Oaia a fost un bun numai de exploatat pentru câțiva profitori. Ceva practic și pornit din locuri demne, pentru oierit nu s'a făcut, așa, că la drept vorbind, oaia noastră, care ne dă hrană, îmbrăcăminte și care a prilejuit creșterea și conservarea celui mai frumos, mai sănătos, mai viguros și moral cetățean, ciobanul, — care a prilejuit răsucelul codrului de doine și alte cântece scumpe neamului — a rămas tot mulsă și tunsă și alungată din munte la câmpie și dela câmpie la munte.

Acest tratament pe viitor nu mai poate dăinui și din cauza, că azi avem mai mare nevoie de produsele ei, ca oricând, în special de lâna ei, multă și fină.

Aproximativ optzeci de procente din oile noastre de rasă nobilă au fost trecute Ungariei, odată cu pierderea ținuturilor din Transilvania de nord, iar în schimb toată industria de prelucrare a lânii a rămas la noi. De unde își va procura această lâna necesară consumului intern? O va importa scump? Da! În ultima analiză aci vom ajunge, într'o măsură și mai mare va trebui să importăm lâna, căci tocmai din neatenția oieritului — durere — noi țară de ciobani, și în trecut am importat lâna!

Dacă acest lucru va dăinui și în viitor, ar fi mare păcat și de neiertat pentru toți, cari au vre-un rol cât de mic în viața economică.

Avem posibilitate de înlocuirea și eliminarea acestui gol în economia națională. Întâi de toate trebuie îmbunătățite pășunile, trebuie îmbunătățite rasele; acolo, unde merge bine merinosul, să fie încurajat pe toate căile, ca să putem înlocui lipsa mare pricinuită prin trecerea la Ungaria aproape a întregului contingent de care dispuneam, din

acest soi de oi; taxele de pășune să fie proporționale cu cele afectate celorlalte vite, așa cum prevede Regulamentul în mare parte ucnoscut de ceice au datoria nu numai a-l cunoaște ci și a-l aplica; în fruntea Eforiilor de pășuni să fie așezați oameni cu pricepere, cu spirit economic, cu tragere de inimă și către acest ram al economiei naționale — și nu cum au fost unii de până aci, cari trimeteau... oile la munte... că doar... „acolo i locuitor”.

Datorită acestui soi de economiști am ajuns acolo, că oieritul în România nu mai reprezintă azi valoarea, ce ar trebui să o aibă. Trebuie să dovedim de starea mizeră a oieritului dela noi față de alte țări, cari îl consideră deja de mult de un prețuit ram al economiei naționale. Deschideți o revistă de specialitate spre ex. din Germania și veți vedea deosebirea între ceea ce este în Germania și regretabilul adevăr crud dela noi. Ce distanță mare între produsul unei oaie din Germania față de a unei dela noi! Patru oi dela noi d'abia produc atât, cât una de acolo. N'avem noi posibilitatea să obținem și noi cât un german? — Ba... da!... poate și mai mare posibilitate, dar trebuie să ne ocupăm de ea și să-o exploatăm! Contrar... să și facă socoteală fiecare dintre noi, ce-i va costa îmbrăcăminte pe viitor, dacă oieritul va perzista a rămâne tot în starea de părajnire de până acum.

De altfel aceasta problemă preocupă și pe Dl. General Ion Antonescu dând dispoziții pentru creșterea animalelor de lucru și de hrană... „Toți cetățenii țării trebuie să se pătrundă de importanța acestei probleme și fiecare în mărimea posibilităților și mijloacelor sale, să contribuie la acțiunea menită să facă din starea animalelor noastre de muncă și de hrană, un titlu de mândrie și vrednicie al fiecărei gospodării românești”.

Se impune o deosebită atențiune în ocuparea posturilor centrale și periferice cu menirea de a îndrepta, coordona și încuraja creșterea și îmbunătățirea raselor de animale, care prezintă un capitol de mare importanță în viața noastră economică.

GHEORGHE ȘULEA

Cetiți și răspândiți
„Drapelul”

Avertisment german față de Suedia

Berlin. — Corespondentul diplomatic al ziarului „Berliner Boersen-Zeitung” se ocupă din nou cu atitudinea anumitor cercuri suedeze față de Germania. Prilejul acestei polemici îl constituie constatarea ziarului „Socialdemokraten”, care își exprima indignarea, că echipajul unui vas german ancorat în portul Oeresund se poate plimba liber în cuprinsul portului. Cu toate că autoritățile au dat echipajului permisiunea de a se mișca liber, eum este de altfel obiceiul în toate porturile lumii, ce se permite în același fel și marinarilor suedezi în porturile germane, ziarul suedez de mai sus vorbește despre primejdia de spionaj.

Ceeace ce surprinde, este faptul că în polemica sa, ziarul Berliner

Boersenzeitung se îndreaptă mai puțin împotriva presei suedeze, decât în contra forurilor guvernamentale, care cu toate avertismentele îngăduite anumitor puteri în totdeauna a compromite prietenia germano-suedeză. Ziarul berlinez, vorbește despre un mare fond de încredere ce a existat odată între Suedia și Germania. A menține și a ridica acest credit de încredere la puterea principală a noiei Europe ar fi în interesul Suediei, crede ziarul din capitala Reichului. În încheiere, ziarul german își exprimă speranța în aplicarea autorității guvernamentale pentru a împiedica în viitor asemenea lovături împotriva acestui credit de încredere.

D. comandant al „Buna Vestirei” Ilie Gârneață a vorbit la radio despre „Ajutorul Legionar”

Sâmbătă seara a vorbit la radio d. avocat Ilie Gârneață, comandantul „Buna Vestirei” și conducătorul „Ajutorului Legionar”.

D-sa a arătat că mișcarea legionară a luat conducerea în cele mai catastrofale momente ale istoriei noastre. Iar Ajutorul Legionar, conceput de Căpitanul, este porunca cea mai sfântă pentru țară.

Economia națională ruinată prin jaful și necinstea din trecut, a osândit mii și mii de români să trăiască în mizerie și sărăcie cumplită. Ajutorul Legionar, bătălia contra mizeriei, este punctul de plecare a mișcării legionare pentru redresarea vieții noastre economice și care cu obșnuitul său eroism, prin care a biruit, va face din România „o țară mândră ca soarele de pe cer, așa cum a voit Căpitanul”.

D. cdt. Ilie Gârneață, a arătat mai departe că „Ajutorul Legionar” — prima bătălie după biruință — nu luptă numai contra mizeriei și sărăciei, ci și contra egoismului, în demnând la sublime jertfe spre folosul și în slujba Neamului, terminând prin a menționa că, această vastă operă de ajutorare este menită să deschidă calea spre gloria, pe care a vrut Căpitanul.

Ziarul american „New-York Post” despre ajutorarea Angliei

New-York. — Agenția DNB transmite: Ziarul american „New-York Post” publică un articol, care relatează problema ajutorului dat Londrei, pledând pentru acest ajutor. Însă este de părere, că pentru Statele Unite nu există pericolul unei invazii.

Mai departe, autorul articolului afirmă, că Statele Unite nu pot interveni în Indo-China, pentru că trebuie să-și rezerve toate forțele pentru apărarea patriei lor și este de dorit ca America să se abțină din acest conflict.

Dela Tribunalul Arad

Cu câteva săptămâni înainte, a stârnit mare valvă procesul deschis contra cunoscutului avocat dr. Dante Gherman, în urma unei reclamațiuni. Ne-am exprimat dela început convingerea despre neseriozitatea învinuirii aduse d-lui dr. Gherman, unul dintre cei mai bine apreciați și distinși avocați din Arad.

În fața Tribunalului, format din complectul domnilor magistrați Berov-Soluțiu, a avut loc în zilele trecute procesul, dând ocazie d-lui avocat dr. Gherman să spunere acuzația subredă, ridicată contra d-sale, în urma unui diferend de desocotire cu o clientă.

Dovedind cu acte și martori, corectitatea procedurii d-lui dr. Gherman, față de clientă, căreia îi câștigase cauza, aceasta a refuzat a-i recunoaște drepturile avocatului, la care se obligase în scris.

Tribunalul, după o scurtă deliberare, a respins acuza ca lipsită de orice temel.

Ne bucurăm de rehabilitarea deplină a d-lui dr. Dante Gherman, ale cărui activitate culturală și publicistică, în orașul nostru, a fost întotdeauna apreciată de toți românii de bine.

REP

ULTIMA ORĂ

INTERN

M. S. Regele Mihai I. la Brașov

București. — M. S. Regele aeriană, de unde s'a desoțit de ofițeri dela Marele Stat Major, a vizitat Sâmbătă postul de artilerie anti-

Comunicat Nr. 3

București. — Casa M. S. Regelui Mihai I. Maresalul Curtii Regale fa ce cunoscut: Până la 20 Octombrie, Majestațile Lor Regele Mihai I și Regina Mama Elena, au binevoit să primească în audiență mai multe personalități marcante.

Printre cari a fost primit Excelența-Sa Nunciul Apo-

D. Horia Sima, cdt. mișcării legionare a vizitat prefectura orașului Buzău

București. — D. Horia Sima, comandantul mișcării legionare și vicepreședintele consiliului de miniștri, fiind în trecere spre Iași, a vizitat prefectura orașului Buzău.

Deschiderea cursurilor la Colegiul „Sf. Sava”

București. — Colegiul Național „Sf. Sava” anunță deschiderea cursurilor pentru azi, Luni, 21 Octombrie.

D. ministru Traian Brăileanu la Bărlad

București. — Duminică, 20 Octombrie, dimineața, d. prof. Traian Brăileanu, ministru Educației Naționale Cultelor și Artelor, a luat parte la deschiderea bustului filantropului Gheorghe Roșca Codreanu, întemeietorul liceului din Bărlad.

Românii din Cadrilater își pot ridica bunurile

București. — Comisiunea mixtă româno-bulgară în conformitate cu înțelegerea asupra schimbului de populație, aduce la cunoștința românilor repatriați din Cadrilater, că până la 16 Decembrie 1940 se pot reîntoarce în Cadrilater în scopul de a-și ridica bagajele și de a lichida recolta și bunurile cari le aparțin.

S'a ridicat domiciliul forțat al d-lui Mihail Ghelmegeanu

București. — Ministerul de Interne comunică, că s'a ridicat domiciliul forțat al d-lui Mihail Ghelmegeanu.

EXTERNE

Vicimele inundației de mare proporții dela Torello

Barcelona. — Agenția DNB transmite: Cu ocazia inundației de mare proporții din Catalonia, la Torello 300 de persoane și-au pierdut viața. Lucrările de salvare sunt foarte grele, pentru că apele și dărâmatu-

Furul de mătase în armata britanică

Stockholm. — Se anunță din Londra, că guvernul britanic dela data de 1 Septembrie 1940, a interzis vânzarea firului de mătase, având

Comunicatul german

Berlin. — Sâmbătă spre Duminică, avioanele germane de luptă au sburat deasupra Londrei, atacând instalații militare importante cu bombe de cel mai mare calibr. Au fost atacate linii feroviare de cea mai mare importanță. Numeroase incendii s'au putut înregistra în urma bombelor aruncate.

Berlin. — Noui și foarte mari succese au înregistrat armele submarine germane într'o singură noapte un scufundat 17 vase engleze, de o totalitate de 110 mii de tone, cari navigau în convoia.